

Szkolne Koła Caritas szansą wychowania

Przemyśl, 19.09.2016r.

Przykładem jest św. Matka Teresa z Kalkuty. Wymowne są słowa Matki Teresy, które pokazują, jakie były motywacje jej działalności dobroczynnej:

„Nie jestem pracownikiem socjalnym. Nie robię tego dla celów socjalnych. Robię to dla Chrystusa. Robię to dla Kościoła”.

Taki również jest sens działalności Caritas, instytucja, która z woli Kościoła pełni posługę miłości wobec wszystkich potrzebujących pomocy i wsparcia.

1. Caritas pomaga ubogim i bezdomnym

Konkretnym przejawem troski o osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, ubogich i bezdomnych jest działalność Centrum Charytatywnego Caritas przy ul. Kapitulnej w Przemyślu.

W Centrum znajdują się:

- jadłodajnia,
- łazienka,
- magazyn z odzieżą i obuwem,
- noclegowania dla kobiet.

Centrum Charytatywne Caritas w Przemyślu

2. Caritas pomaga chorym, cierpiącym i osobom starszym

a) Centrum Medyczno-Charytatywne w Krośnie, w zakres którego wchodzi:

- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy;
- Hospicjum Stacjonarne,
- Rehabilitacja Ambulatoryjna,
- Stacja Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz Długoterminowej Opieki Domowej.

b) Dom Spokojnej Starości w Kąkolówce

c) Klub Seniora „Młodzi duchem” w Przemyślu

Siedziba Klubu mieści się w budynku Caritas przy ul. Ks. Piotra Skargi 6 w Przemyślu.

d) Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego w Wysokiej k. Łańcuta

e) Centrum Terapii i Rehabilitacji w Przemyślu

W ramach działalności Centrum prowadzona jest:

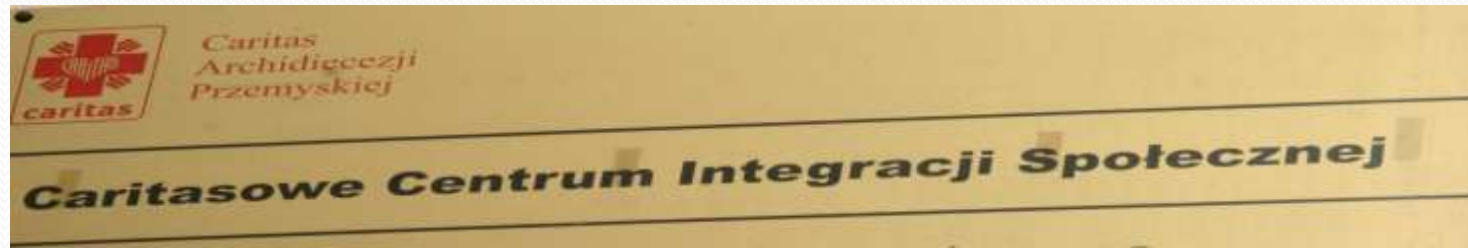
- Fizjoterapia Ambulatoryjna,
- Poradnia Lekarska Rehabilitacji,
- Ośrodek Dzienny Rehabilitacji Kardiologicznej,
- Dzienny Ośrodek Rehabilitacji dla Dzieci z Zaburzeniami Wieków Rozwojowych,
- Ośrodek Dzienny dla Osób Starszych,
- Mieszkania Treningowe dla Osób Niepełnosprawnych.

f) Stacje Opieki Medycznej w:

- Bolestraszcach,
- Bukowsku,
- Dydni,
- Krośnie.

3. Caritas pomaga osobom bezrobotnym

Bardzo konkretną inicjatywą Caritas naszej Archidiecezji skierowaną do osób bezrobotnych jest tzw. Centrum Integracji Społecznej. Jego początki funkcjonowania sięgają roku 2009.

4. Troska Caritas o dzieci i młodzież

Pomoc kierowana do dzieci i młodzieży z rodzin ubogich, wielodzietnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym wyraża się przede wszystkim poprzez:

- organizowanie wyjazdów wakacyjnych „Akcja Letnia Caritas”,
- program stypendialny „Skrzydła”,
- przygotowywanie wyprawki szkolnej „Tornister Pełen Uśmiechów”.
- Innym przejawem naszej troski o najmłodszych są Świetlice dla dzieci i młodzieży w Przemyślu (w ub. roku z zajęć korzystało dziennie 95 osób), w Ustrzykach Dolnych – 20 osób oraz w Łańcucie – 41 osób).

5. Schronienie w nadziei

Dom Matki i Dziecka w Przemyślu

- Celem usługi świadczonej w Domu Matki i Dziecka jest ochrona życia dzieci poczętych. Dokonuje się ona przez niesienie pomocy kobietom, które znalazły się w trudnej sytuacji osobistej, rodzinnej, materialnej i spodziewają się narodzin dziecka, jak również takim, które na skutek przemocy w rodzinie nie mogą przebywać we własnym domu.
- Od 1999 do 2014 roku, Dom Matki i Dziecka w Przemyślu umożliwił schronienie 247 matkom i 312 dzieciom.

6. Caritas pomaga poszkodowanym w różnych kataklizmach oraz wymagającym szczególnej pomocy (np. niezbędne, a kosztowne operacje)

Pomagamy również organizując zbiórki na kosztowne operacje. Np.:

- w 2015r. dla młodego chłopaka z Tryńczy pomogliśmy zebrać ponad 600 tys. na operację i przekazaliśmy te pieniądze na początku lipca ub. roku do kliniki w USA.
- przekazaliśmy następnie kolejne 70 tys. na rehabilitację po operacji dla niego.
- również w 2015 r. pomogliśmy małemu Kubusiowi z Jarosławia zebrać prawie 500 tys. na operację w Arabii Saudyjskiej.
- w ostatnim roku pomogliśmy 6 rodzinom w odbudowie domu po pożarze. Obecnie jesteśmy w trakcie budowy domu dla osieroconych dzieci z Daliowej, którym matka zginęła w pożarze.

7. Caritas pomaga osobom niepełnosprawnym

a) **Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolówce**, z zajęć którego korzystają obecnie 33 osoby.

Środowiskowy Dom Samopomocy zimą

b) **Niepubliczny Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy Caritas w Wysokiej Łańcuckiej**

Obecnie z zajęć tego Ośrodka korzysta 30 osób oraz 8 osób w ramach tzw. wczesnego wspomaganie.

c) Mieszkania treningowe dla osób niepełnosprawnych przy Centrum Terapii i Rehabilitacji w Przemyślu. Korzystają z nich regularnie 32 osoby.

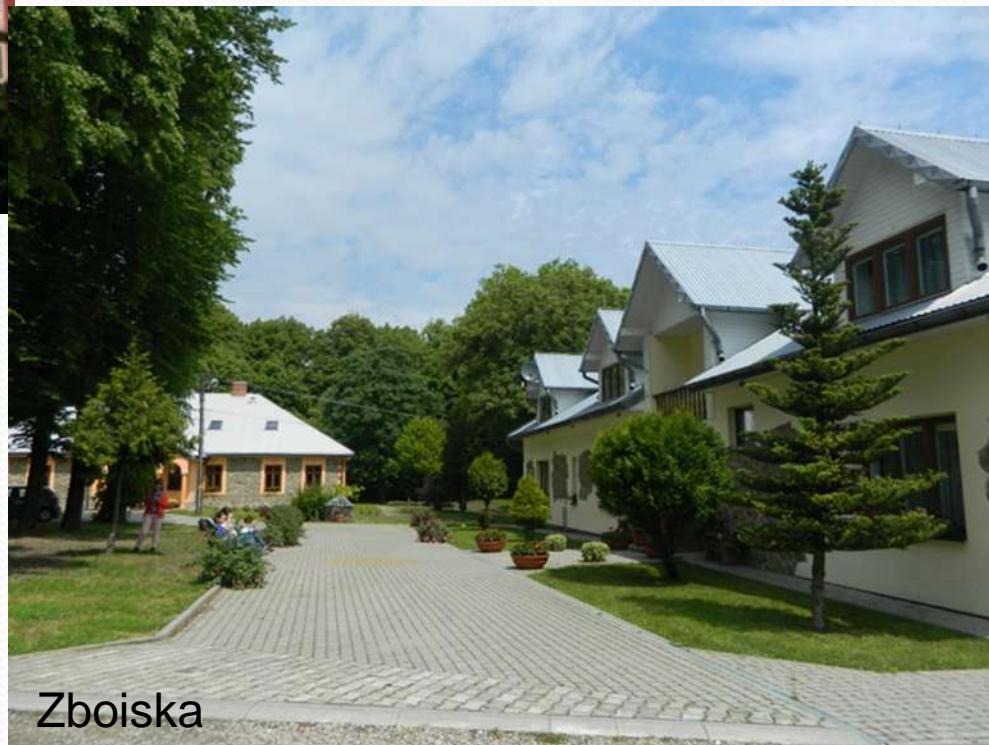
d) Warsztat Terapii Zajęciowej w Leżajsku, w którego zajęciach uczestniczy obecnie 50 osób.

8. Działalność Caritas Archidiecezji Przemyskiej w ośrodkach Rajskie i Zboiska

Rajskie

Caritas Archidiecezji Przemyskiej w swej działalności prowadzi dwa domy rekolekcyjno-wypoczynkowe, w Zboiskach k. Sanoka oraz w Rajskim.

Zboiska

W 2015 roku w ośrodku w Rajskim przebywało 758 osób (wakacje) i 598 osób w ciągu roku. W Zboiskach natomiast – 501 osób (wakacje), 1926 osób (w ciągu roku). Razem daje to łącznie 3 783 osób.

9. Funkcjonowanie Wolontariatu w Szkolnych Kołach Caritas i w Parafialnych Zespołach Caritas

9.1. Czym jest Szkolne Koło Caritas (SKC)?

Jest organizacją uczniowską, która włącza się na zasadzie wolontariatu w działalność:

- charytatywną
- opiekuńczą
- i wychowawczą prowadzoną przez Caritas.

Szkolne
Koła Caritas

...by wychowywać do
„wyobraźni miłosierdzia”

Wolontariat dziecięcy i młodzieżowy skupia się w SKC w szkołach podstawowych, w gimnazjach i w szkołach średnich wnosząc istotny wkład w wychowawcze oddziaływanie szkoły. Podstaw działalności SKC należy szukać w autentycznym zaangażowaniu młodych ludzi dla innych oraz zaufaniu w zespole, współodpowiedzialności i wspólnym działaniu. Można również odnaleźć podobnie działające Akademickie Koła Caritas.

Obecnie w Polsce działa ponad 2700 SKC, zaś na terenie naszej Archidiecezji funkcjonuje 153 Szkolnych Kół Caritas, które skupiają ok. 3 250 wolontariuszy.

9.2. Podstawy prawne działalności SKC

Powstające SKC dotyczą specyficznych obszarów działania. Jest to z jednej strony działająca jednostka prawna Kościoła Katolickiego, a z drugiej strefa, gdzie regulacji dokonuje prawo oświatowe. Zgodnie z art. 19 Konkordatu „RP uznaje prawo wiernych do zrzeszania się zgodnie z prawem kanonicznym i w celach określonych w tym prawie. Jeżeli te zrzeszenia poprzez swoją działalność wkraczają w sferę regulowaną prawem polskim, podlegają także temu prawu”.

Podstawą prawną dla działalności SKC są:

- ✓ Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20.11.1989 r.;
- ✓ Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991r.;
- ✓ Rozporządzenie MENiS z dnia 21.05.2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół;
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23.12.2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
- ✓ Ustawa z dnia 24.04.2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- ✓ Statut Caritas diecezjalnej.

9.3. Struktura SKC

- opiekun (najczęściej nauczyciel, osoba świecka);
- asystent kościelny (katecheta lub duszpasterz z właściwej parafii);
- spośród członków koła wybiera się przewodniczącego, jego zastępcę, sekretarza oraz skarbnika;
- Członkiem SKC może być każdy uczeń, który akceptuje zasady i misję opisaną w regulaminie, zaś współpracownikiem może być każdy, niezależnie od wyznania, także osoba niewierząca. W naszej archidiecezji członkiem SKC może być każdy uczeń, który wcześniej włączył się w pracę koła jako kandydat i wyraża chęć pełnego w nim uczestnictwa poprzez wypełnianie obowiązków wynikających z regulaminu koła.

9.4. Jak założyć SKC?

- Uczniowie i nauczyciele chcący działać w SKC zwracają się do Dyrektora szkoły, aby wystąpił do Caritas diecezjalnej o powołanie Koła.
- Dyrektor szkoły występuje do Dyrektora Caritas z prośbą o powołanie SKC oraz informuje, kto będzie opiekunem koła, a także proponuje asystenta kościelnego (w zależności od diecezji).

W archidiecezji przemyskiej w związku z dekretem ks. Abpa Józefa Michalika z dnia 08.04.1999r. katecheta na czas zatrudnienia w szkole spełnia obowiązki asystenta SKC.

- Dyrektor Caritas powołuje Szkolne Koło Caritas. Może również odbyć się uroczysta inauguracja koła połączona z wręczeniem legitymacji członkowskich w dniu ustalonym przez Dyrektora Caritas (np. w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, Światowy Dzień Wolontariusza lub w innym ustalonym terminie).

9.5. Cele działalności SKC

Na płaszczyźnie formacji charytatywnej:

- uwrażliwienie na różne obszary ludzkiej biedy i krzewienie ducha czynnej miłości bliźniego;
- troska o podnoszenie kwalifikacji do niesienia pomocy innym;
- stwarzanie atmosfery mobilizującej do wymagania od siebie i do pracy nad sobą;
- kształtowanie osobowości i dążenie do wszechstronnego rozwoju młodego człowieka i odpowiedzialności za Kościół i Ojczyznę;
- coraz większe zrozumienie i pogłębienie nauki Jezusa Chrystusa przede wszystkim o Miłosierdziu Bożym oraz jej szerzenie, a także kształtowanie formacji charytatywnej poprzez praktyki religijne.

W sferze funkcjonowania celami SKC są:

- ✓ rozeznawanie konkretnych potrzeb w najbliższym środowisku, w szkole, w domu, w sąsiedztwie oraz organizowanie pomocy;
- ✓ stała współpraca z Caritas i włączanie się w działania przez nią prowadzone;
- ✓ współdziałanie z innymi organizacjami młodzieżowymi oraz innymi podmiotami;
- ✓ współpraca z Parafialnym Zespołem Caritas.

9.6. Korzyści z istnienia i działania SKC

W naszej refleksji warto też ukazać korzyści z istnienia i działania SKC. Spróbujemy je ukazać w podwójnej perspektywie: najpierw odpowiemy na pytanie dlaczego wolontariat może pomóc samemu uczniowi w jego rozwoju; następnie ukażemy jaki pożytek dla szkoły płynie z działalności dzieci i młodzieży w ramach SKC.

a. Wolontariat szansą dla ucznia

- Broni przed postawą roszczeniową;
- Pomaga w ludzkim dojrzwaniu;
- Pozwala bardziej realnie patrzeć na rzeczywistość;
- Pozwala dostrzec swoje problemy we właściwej proporcji;
- Chroni przed lenistwem, nudą egzystencjalną, brakiem sensu życia;
- Jest skutecznym narzędziem socjalizacji i resocjalizacji;
- Daje poczucie bycia potrzebnym oraz wyzwala wolę życia i działania;
- Przygotowuje do akceptacji cierpienia i niedostatków;
- Uczy poszanowania czasu – przypominając kruchość życia – oraz empatii i bezinteresowności;
- Wzbogaca wiedzę, doświadczenie i rozwija inicjatywę;
- Uczy współpracy z innymi.

b. Wolontariat szansą dla szkoły

Odwołajmy się w tym miejscu do „Wymagań wobec szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, szkół artystycznych, placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego (obowiązujących od 1 września 2015r.)”. I tak np. wymaganie nr 10, które brzmi: „Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju”, stwarza przestrzeń do refleksji nad wartością, jaką stanowi pogłębiona współpraca m.in. z instytucją Caritas poprzez działalność SKC.

Inny przykład wspomnianych wymagań to nr 5, którego treść przedstawia się w następujący sposób: „Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne”. Ten zapis jest kolejnym przykładem potwierdzającym sensowność istnienia SKC, które jako jeden z głównych celów swojej działalności

stawiają
sobie
wychowanie
do
szacunku
wobec
każdego
człowieka.

9.7. Przykładowe działania SKC

- Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom (od 1994 r.), wspomagające ubogie dzieci z datków za świece na wigilijny stół (z przeznaczeniem 10 groszy za świecę dla dzieci w Afryce);
- Zbiórki żywności i odzieży potrzebnych do paczek na święta dla ubogich rodzin i osób samotnych (wolontariusze angażują się w dyżury w określonych sklepach i hipermarketach);
- Przygotowania okazjonalnych i świątecznych spotkań z osobami starszymi, niepełnosprawnymi, samotnymi i dziećmi z bardziej potrzebujących rodzin. Wtedy wiele osób z SKC i PZC wykonuje stroiki świąteczne i inne ozdoby, przeznaczając je na kiermasze przed świętami lub przekazując darczyńcom, sponsorom i podopiecznym.

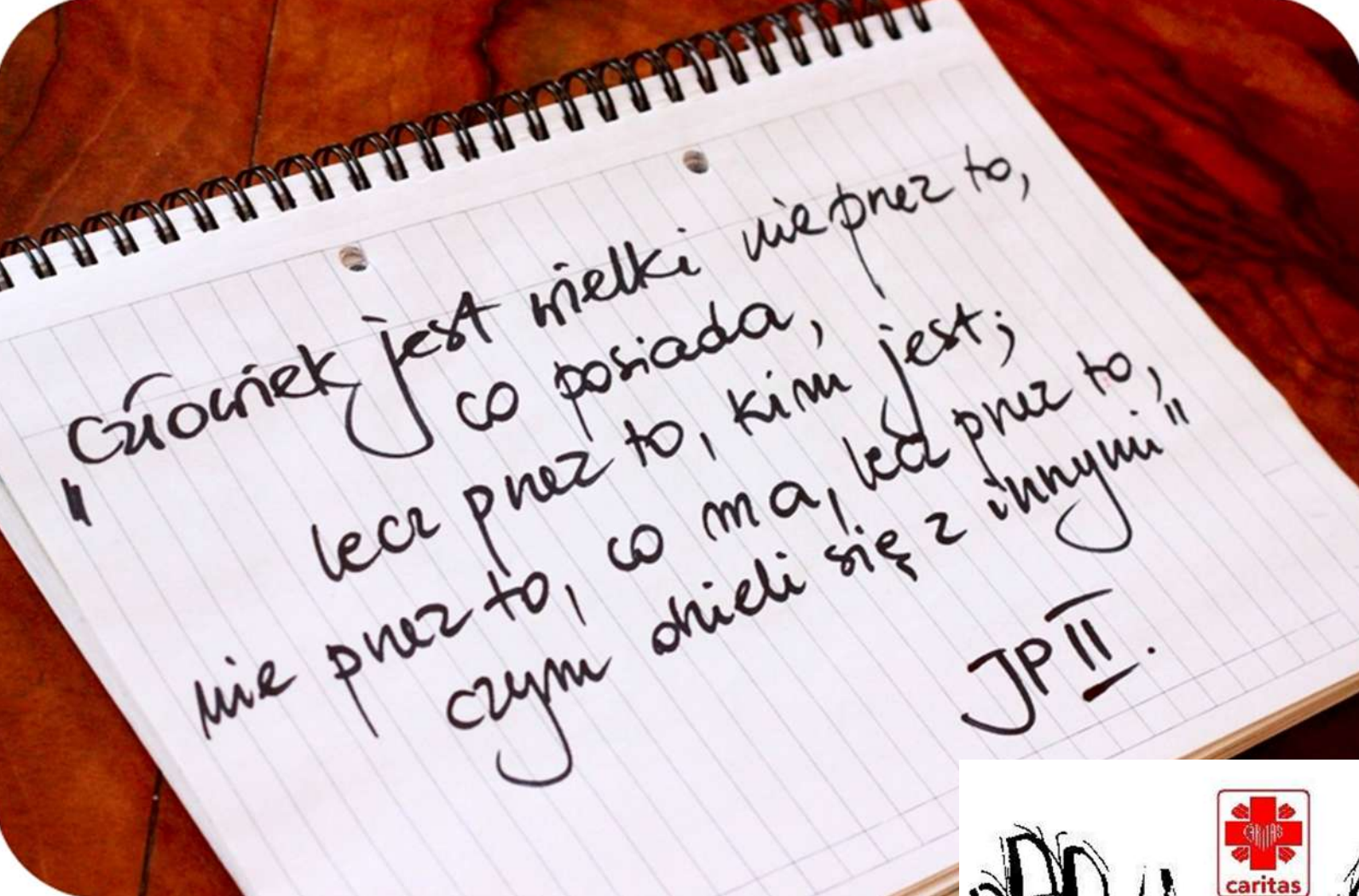
➤ Odwiedziny chorych z okazji Światowego Dnia Chorego (pomoc materialna oraz przygotowanie do przyjęcia sakramentów);

➤ Jałmużna wielkopostna m.in. przez tzw. skarbonki wielkopostne, rozprowadzanie paschalików i baranków wielkanocnych;

Ofiary zebrane z tych okazji pomagają w leczeniu chorych dzieci i w organizowaniu turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.

➤ Akcja „Pola Nadziei” prowadzona w Niedzielę Palmową. Wolontariusze zbierają datki przy kościołach i wręczają żółty kwiat, który staje się znakiem przywracania nadziei nieuleczalnie chorym, a także zbierają fundusze na rzecz hospicjum Caritas w Krośnie.

www.przemysl@caritas.pl

